

Stand by
America

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

"American Home"

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

NO. 44

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY APRIL 14th 1920

LET TO XXIII. — VOL XXIII.

Silno odiranje ljudstva radi stavke

Pisma rojakov o zaboljih iz Amerike

Koristni predlogi v mestni zbornici

Wilson je imenoval odbor, ki bo poravnal železniški štrajk.

Zahvala slovenskih sirot v domovini

Mayor Davis svari pred boljseviki

Ker ni še upanja, da bi se štrajk železničarjev takoj ustavil, se že čutijo posledice v vseh večjih mestih Amerike. V Clevelandu so velike kompanije, ki trgujejo z živili, poskočile kar čez noč s cenami za vse potrebuščine življenja. Deloma so to naredile, ker ljudje, ki se bojijo, da nastane lakota, naročajo nenavadno veliko blaga, deloma pa ker vidijo ugodno priložnost za profit. Cene se pa dvajajo v glavnem zategadelj, ker ne prihaja novo blago v mesto in ker vsakdo zahteva čim večje množino blaga. Cene mesu so poskočile od 3 do 15 centov pri funtu, a zelenjava, ki prihaja iz Kalifornije ali Floride, je poskočila za 50 procentov v ceni. Mesa je v Clevelandu v lednicah, za normalne potrebe vsaj za 14 dnij, če ne pride nobene klavne živine v meso, kako slaba je pa zaloga surovega masla in zelenjave.

Najbolj se je podražil krompir radi štrajka. Krompir, ki se je zadnji teden prodajal po \$4.50 bušel, je poskočil na \$7.00 bušel, in teško ga je dobiti. Kot se trdi, ga imajo v Clevelandu le za par dni zaloge. Jako se je podražila tudi solata, katero naši ljudje najraje kupujejo. Prodaja se je sedaj od 25 do 35c. pri fantu. Zelje v glavnih se prodaja sedaj po 15 do 17 centov funt toda vse te zelenjave primanjkuje, ker v pondeljek nit v torku ni prišel v Cleveland noben vlak, ki bi kaj svežega pripeljal.

Jako se je pa podražilo meso. Mesarji so oblegali trgovine, ki trgujejo z mesom na debelo in zahtevali nadnormalne zaloge mesa, da postrežejo svojim odjemalcem. Svinjina se je prodajala v torku po 54 centov funt, dočim so cene vsemu drugemu mesu znatno poskočile.

— 1500 trukov je sedaj organiziranih v Clevelandu, da začnejo prevažati potrební živež iz kraja v kraj. Tožadevno je stopil Cleveland v zvezo z drugimi mestci, da se odvrne lakota. Računa se, da clevelandski truki lahko za sliki pripeljejo dovolj živeža, da se odvrne največje pomjanjanje.

— Bivši vojaki ameriške armade bodo doobili nagrade \$1.00 za vsak dan, ki so ga služili v armadi. Gotovo je, da bo Kongres to potrdil. Državo bo to veljalo kake tri tisoč milijonov dolarjev.

— V Clevelandu se vrši konvencija Y. W. C. A. Kakih 2500 delegatov je dospelo v Cleveland.

— Pravijo odkar je nastala prohibicija, da so moški dobili obširnejše trebuhe in prsa. Krojači se pritožujejo, da morajo čimdalje bolj široke suknje delati za moške. Namesto vina in piva je sedaj "candy" v ustih moških, in candy povroči, da se človek zredi!

— Krompir velja sedaj že \$7.50 in bušel. Ali se spomni te časov, ko sta ga za en kvader doobili 60 funtov?

— Po raznih železniških jardih v Clevelandu delajo namesto štrajkarjev superintendenti in ravnatelji uradov. Zbirajo med karami one kare, v katerih je živež in blago, ki bi se sicer pokvarilo. To blago bodojo izložili.

Družina Karl Cotman, 4927 St. Clair ave. je prejela sledeteče pismo: Z velikim veseljem vam naznamen prejem poslanih nam daril, katero smo tako teško pričakovali in smo jih bili krvavo potrebljni. Sprejeli smo blago 18. marca. Naj vam malo opisem prizor veselja, ki je vladal v hiši, ko smo praznili zaboljivo. Ko je pismosna prinesel obvestilo deželne vlade so takoj pritekli otroci k meni v delavnico, kjer sem vršil službo dnevnega častnika. Pustil sem konja v preprici in hajd na rotovz po potrdilo, da sem tisti, na kogega se glasi pošiljavatelj, potem pa v skladisce Balkan. Dobil sem od spremjevalcev zaboljivo nepoškodovan in v popolnem redu. Vtobodet dobili listek z mojim podpisom, da sem prejel, eden pa ostane na deželnih vlađ. Ko pripeljem domov ob 12 uri je žena pustila vso kuho. Odpreti sem moral tako, okrog mene so pa jokali otroci v nedolžnem veselju in vili, da so me kar ušesa boli. Ko odprem in začneva z ženo razkladati. Ko smo dobiли punčko za Vidico je bilo največje veselje pri otrocih, ker takoj jo je začela poljubovati in zavijati, da "je ne bi zeblo". Povem vam ljubeče, ko bi bili vtiveni, da bi se vam polile solze veselja, ko bi gledali to nedolžno otročje veselje. Hvala Bogu in vam, ker ste nas oblikovali, ker bili smo že tako skrajno potrebljni vsega, da smo morali biti ob nedeljah doma, ker smo se sramovali iti med ljudi. Od leta 1916 nam ni bilo mogoče perila in obleke kupiti. Z živežem pa je ravno tako, krompir je že do 7 kron kila, sladkor 80 kron kila. Ljubljanski župan dr. Tavčar se trudi, da bi vsaj za prebivalce mesta preskrbeli, a žal ko on ni odločujči faktor. Se enkrat se vam iz dneva začnejo zahvaljujem kakor tudi moja žena in otročki ter vas lepo pozdravljam hvaležni sin Janez.

Mrs. Josipina Bernot je do bila sledeteče pismo od svoje matere: Preljuba moja hči: Zdaj smo dobili kišto. Vse je srecno prislo. Se vama prav le po zahvalim. Zelo veliko vas vredno, ker je vse tako dragotukaj. Drugi se bodojo pa že posebej zahvaliti. Zato nismo dobito toliko časa kiši, ker so hoteli, da bi se plačala carina. Potem so pa Jakšič, Perdan in Debevec storili vse potrebno, da je prislo prosto carine in ni bilo treba nič plačati. Tvoja mati Terezija Skubic.

Od 15. aprila naprej se plačujejo obresti od 4. vojnega posojila. Odrežite kupon in vsaka banka vam da denar za nje. Liberty bonde lahko zamenjate tudi na Federal Reserve banki na vogalu Euclid ave. in Public Square.

Zanimiv slučaj so imeli na sodniji zadnji teden, ko so vpraševali nekaj prisrelja za državljanški papir. Vprašali so ga, kdo je prvi uradnik dežele, in odgovoril je: Cox. Na vprašanje kdo deli postavke za Ameriko, je odgovoril — Wilson. In ko so ga vprašali, kaj pomeni 4. julij za Ameriko, je rekel, da 4. julij pomeni za delavce — prost dan, ko ni treba delati. Možni dobil papirja.

Mestna zbornica je imela v pondeljek zvečer tako važno sejo, pri kateri se je razpravljalo o perečih vprašanjih, ki v teh časih nadlegujejo prebivalstvo. Najprvo je bil predlog, da se volicem predloži vprašanje glede zvišane obrestne mere za cestno železnico. 10. avgusta se bo do vršili volitve, ko bodo volivci odločili, ali naj dobi družba cestne železnice 7 percentov na svoj kapital ali ne. Nadalje je mestna zbornica dala poziv na državne in zvezne oblasti, da nemudoma upeljejo preiskavo, da se prepreči silovito dražitev življenja. Ko je nastala zadnje čase radi železniškega štrajka.

Mestna zbornica je nadalje dovolila, da se proda za \$3.775.000 bondov za javne koristne naprave. Kar je pa tako važno, je mestna zbornica odobrila, da se v vsakih vardi ustavili posebni mestni odbori, kateremu bo načrtljeno en odvetnik brezplačno, da svetuje in pomaga na sodnijih onim ljudem, katere gospodarji preženejo iz hiš, ker ne morejo plačati povisani rent. Kako bo ta odbor posloval, naznamo občasnu. Nadalje je mestna zbornica dovolila družbi cestne železnice, da vzame iz blagajne dovolj veliko svoto, da se začnejo graditi nove hiše za uslužbence cestne železnice.

Iz California in Texasa se poroča, da se je vrnilo 1000 železničarjev na delo. V zapadnih državah, kamor radi štrajka ni došpel noben premog, je zaprolo vrata stotinov taborov, in stotisoč delavcev je zgubilo delo. Milijoni so zgubili delavce na plati.

Mesta, ki so najbolj hudo prizadeta od štrajka so: Detroit, Gary, St. Louis in Chicago. V Gary se sveti nobena cestna svetilka. En teden že ni došpel noben premog v mestu. 80.000 delavcev je brez dela v Detroitu. Več kot polovica premogovnih jam v državi Illinois počiva. 45.000 premogarjev je brez dela.

V Clevelandu je nastal majhen nesporazum med štrajkarji. Nekaj jih je med njimi, ki bi se vrnili na delo, ne radi kompanij, pač pa da ohraňajo edinstvo v železniški uniji. Izmed 3000 železniških uslužbencev v Clevelandu jih dela sedaj komaj 500. Svičnimi in jardmani Erie železnice so se vrnili na delo. 250 možje zaposlenih pri Erie.

Kar je za štrajkarje najhujše, ker nimajo za seboj organizacije, ki bi jih podpirala v boju. Železniške unije ne dajo nobenega centa podporo štrajkarjem, ker smatrajo štrajk protipostaven. Štrajkarji sami pa nimajo fonda, da bi se vzdrževali. Poleg tega je pa nad nje prisnila draginja, katero so deloma sami povzročili, deloma pa, špekulantki, ki so začeli navijati cene, kakor hitro se je ustavil železniški promet.

Štrajkujoči železniški uslužbenci so poklicani na pomoci vlado, da začne posredovati. V Clevelandu je dospel Samuel Gompers, predsednik American Federation of Labor, ki je imel v Moose Hall govor, tekom katerega se je izjavil: "Sedaj železniški štrajk je dal na tehnico življenje organiziranega delavstva. Brez vprašanja je, da so zahtevne štrajkarje upravičene. Delavci soopremljeni do boljših plac, da lah-

ko poštevno živijo. Toda sedanji štrajk, katerega so začeli brez organizacije vam ne bo prinesel niti centa koristi. Štrajk bo povzročil, da organizirano delavstvo zgubi respekt. Za voljo organiziranih železničarjev bo imela velik upliv na štrajkarje, da se vrnejo na delo in počakajo nadaljnih dogodkov v sporu, ki vladajo med uslužbenci in lastniki železnice.

Poroča se iz raznih mest, da železničarji ne hodijo več na štrajk. V mestih Seattle, Wash., Tacoma, Everett, Wash., Little Rock, Ark., Memphis, Tenn. in St. Joseph so železničarji sklenili ostati pri delu. V vseh teh mestih so važni železniški terminali. Da celo v Canadi, kamor je prišel uporni ameriški duh, so železničarji sklenili ne štrajkati. Uradniki železniških unij dobivajo brzave zveze iz vseh krajev dežele, v katerih se naznamen, da se moštvo vrača na delo, in da bo štrajk v 24 urah zgubljen za vse one, ki bi dotedaj še vztajali pri štrajku. Več železnic je že sporočilo štrajkarjem, da se nemudoma vrnejo na delo ali pa njih mesta zasedejo drugi.

Iz California in Texasa se poroča, da se je vrnilo 1000 železničarjev na delo. V zapadnih državah, kamor radi štrajka ni došpel noben premog, je zaprolo vrata stotinov taborov, in stotisoč delavcev je zgubilo delo. Milijoni so zgubili delavce na plati.

— Mr. Leo Pucelj je odšel kot prostovoljec na balkansko bojišče, da pomaga zaveznikom premagati sovražnika. S seboj je imel prvi papir, katerega je pa zgubil na bojišču, kjer je bil ranjen. Naredili so se koraki, da se mu preskrbi duplikat papirja in vloži prošnja za državljanstvo. Toda na državljanškem uradu imajo tako čudne nave, da se je prošnja za duplikat odrekla. Načrtnik se je pritožil na kongres in živo oslikal nastop teh uradnikov. Upamo, da naša pritožba ne bo brez uspeha, ker smo že za marsikoga dognali, da je dobil česar je vreden in zasluzen. Številni železničarji so se korak, da se mu osrečili s svojim lepim činom sto in sto sirok, ki bodo hvaljeni misili na svoje dobronike onkraj morja. Vam, cenejni tajnik, izrekamo še poselj, prav iskreno zahvalo ter priporočamo naše podjetje vaši dobrotni naklonjenosti. Z odličnim spoštovanjem Franja Tavčarjeva, predsednika, tajnika prof. Fr. Jeran, blagajničarka Marija Wessner.

Darovi, katere so dobili slovenski otroci, je poslala Slovenska Narodna Zveza pred nekaj mesecih v domovino. Darovali so sledči slovenski otroci v Clevelandu: Po \$1: Ed. Jerman, Ana Jerman, Mary Jerman, Fr. Jerman, Ana in Kar. Stušek ter Lud. Vesel. 10c. To so darovi slovenskih otrokom v Jugoslaviji. Naj ameriški bratci usmiljenja vrednih sirot v domovini sprejemajo iskreno zahvalo. Pripomnimo še to: S. N. Zveza ima še vedno odprt pisarno in svoje delavne moći, da pomaga narodu v domovini. Prosijo se, radi pisanosti, da bodo hvaljeni misili na svoje dobronike onkraj morja. Vam, cenejni tajnik, izrekamo še poselj, prav iskreno zahvalo ter priporočamo naše podjetje vaši dobrotni naklonjenosti.

— Pisma imajo v uredništvu Franc Novak in John Nemanic.

ko poštevno živijo. Toda sedanji štrajk, katerega so začeli brez organizacije vam ne bo prinesel niti centa koristi. Štrajk bo povzročil, da organizirano delavstvo zgubi respekt. Za voljo organiziranih železničarjev bo imela velik upliv na štrajkarje, da se vrnejo na delo in počakajo nadaljnih dogodkov v sporu, ki vladajo med uslužbenci in lastniki železnice.

Poroča se iz raznih mest, da železničarji ne hodijo več na štrajk. V mestih Seattle, Wash., Tacoma, Everett, Wash., Little Rock, Ark., Memphis, Tenn. in St. Joseph so železničarji sklenili ostati pri delu. V vseh teh mestih so važni železniški terminali. Da celo v Canadi, kamor je prišel uporni ameriški duh, so železničarji sklenili ne štrajkati. Uradniki železniških unij dobivajo brzave zveze iz vseh krajev dežele, v katerih se naznamen, da se moštvo vrača na delo, in da bo štrajk v 24 urah zgubljen za vse one, ki bi dotedaj še vztajali pri štrajku. Več železnic je že sporočilo štrajkarjem, da se nemudoma vrnejo na delo ali pa njih mesta zasedejo drugi.

Surovega masla primanjkuje, da se bo zaloga mleka dovolj velika, da ne bo postal pomanjkanje. Skoro vse mleko, kar ga pride v Cleveland, se pripelja sem z motornimi trucki ali pa na karah predmestnih električnih železnic. Res je, da so cene poskočile, ker ljudje veliko naročajo, ker se bojijo lakote, res je tudi, da blaga primanjkuje, ker ne pride nobena nova posiljanje v mesto, res je tudi, da bodo delavci v lastno lastno korist, vrnite se sedaj na delo. Vlada je obljudila posredovati in urediti plače železničarjev. Res je, vladu med uslužbenci in lastniki železnice.

— Moja proklamacija ni namentevna zoper štrajkarje in delavcev, ker se jaz ne vmešavam v njih zadeve, dasi želim, da se štrajk čimprej poravnava. Moj namen pa je držati izven mesta boljsevike, anarhiste ter člane I. W. W. kose ob prilikah kogarkoli željajo navadno oglasiti v večjih mestih ter delajo propagando. Raditega je župan Davis naročil policjskemu načelniku Smithu naj pazi po vseh ulicah ter nemudoma arretira vse sumljive elemente. Župan se je izjavil:

— Moja proklamacija ni namentevna zoper štrajkarje in delavcev, ker se jaz ne vmešavam v njih zadeve, dasi želim, da se štrajk čimprej poravnava. Moj namen pa je držati izven mesta boljsevike, anarhiste ter člane I. W. W. kose ob prilikah kogarkoli željajo navadno oglasiti v večjih mestih ter delajo propagando. Raditega je župan Davis naročil policjskemu načelniku Smithu naj pazi po vseh ulicah ter nemudoma arretira vse sumljive elemente. Župan se je izjavil:

— Poročno dovoljenje so dobili: John Korošec in Jane Prijateli, Josip Čancular ter Frances Rupnik.

— Predsednik družbe cestne železnice je odgovoril uniji železniških uslužbencev, da bi si kompanije preveliko breme nakopala če bi ugodila zahtevam uslužbencev cestne železnice, ki hočejo imeti 90c. na uro plati. Predsednik kompanije zahteva, da se unija začne pogajati s kompanijo. Kontrakt delavcev poteče 1. maja, in če dotedaj ne bo zadeva glede plač te urejena, teda bodemo pač hodili na delo, ker nastane štrajk.

— Pismo imajo v uredništvu Franc Novak in John Nemanic.

— Darovi, katere so dobili slovenski otroci, je poslala Slovenska Narodna Zveza pred nekaj mesecih v domovino. Darovali so sledči slovenski otroci v Clevelandu: Po \$1: Ed. Jerman, Ana Jerman, Mary Jerman, Fr. Jerman, Ana in Kar. Stušek ter Lud. Vesel. 10c. To so darovi slovenskih otrokom v Jugoslaviji. Naj ameriški bratci usmiljenja vrednih sirot v domovini sprejemajo iskreno zahvalo. Pripomnimo še to: S. N. Zveza ima še vedno odprt pisarno in svoje delavne moći, da pomaga narodu v domovini. Prosijo se, radi pisanosti, da bodo hvaljeni misili na svoje dobronike onkraj morja. Vam, cenejni tajnik, izrekamo še poselj, prav iskreno zahvalo ter priporočamo naše podjetje vaši dobrotni naklonjenosti.

Nadalejovanje na drugo stran.

jame struje, ki valovito vzne-
majo prebivalstvo, ki se pa
pomirijo. Boljševska gene-
ralna vaja je bila v Carnave-
se, kjer so delavci v mlinih
zasegli blago ter zaceli "deli-
ti po bratsko" med seboj. To
je najkrajša pot do anarhije.
Pa to se je poleglo (pišejo
oficijelni vladni listi) in po-
sestniki mlinov, so se poravnali
z uporniki in uredili pla-
če ter cene za nakup in pro-
dajo. V Trezivu je došlo do
ostrih spopadov med pristaši
ljudske stranke in socialisti.
Policeja in nje orožje jih je
pomirilo. Najbogatejši del la-
ške zemlje, okolina ferarska,
je trpel pod stawkovo 6.000 ne-
zadovoljnih delavcev. A to
je le poslednji izbruh malega
vulkana, ki je vrel že mesec,
da že leta in sedaj izbruhnil
ter ugasnil. Napad pri Rogo-
deru na vlak, boj karabiner-
jev in potnikov proti napada-
jočim, drznim razbojnikom
po noči, je končal s polno
zmago organizirane vladne
vojske proti tolpanom "zblazne-
mih pustolovcem". V Italiji
povod mrgoli nevarnih agi-
tatorjev za splošno stavko,
za upor proti obstoju temu re-
du, upravi, a to so le sporadi-
čni pojavi nezadovoljstva,
ki je radi vojne splošno nastalo.
Proletariat je nezadovoljen,
ker vidi v bogastvu in
predvsem v "vojnih dob-
karjih" one pijačke, ki sesajo
njega najboljšo kri, ki se ve-
sele in radujejo, ki se maste
z žulji drugih, katere neusmi-
ljeno izrabljajo. — Krušne
karte bodo vpeljane. Moke
primanjuje. Pa ni tako hu-
de, le konsum je narastel,
pravijo vladni organi. Izse-
ljevanje je bilo en čas ustavljen — zato je konsum nara-
stel mesečno le za okroglo
100.000 ton. Zato sedaj pov-
od vik in krik proti novi na-
redbi Zedinjenih držav o iz-
seljevanju, po kateri je vsako
izseljevanje v Ameriko skoro
izključeno. Jeza ne gre
sam proti Wilsonu radi nje-
govega zadržanja v jadrans-
kem vprašanju, temveč
spleh proti vladni Zedinjenih
držav, ki je s to naredbo ob-
čutno udarila Italijane.

Ni se torej čuditi, da so so-
cialno orientirane stranke v

Italiji po volitvah silno prido-
bile, da ima socialna demokra-
cija v parlamentu 154 sede-
žev, da jo podpirajo druge
stranke v nje praktičnem
programu in da se je celo
liga vzajemnih društev (co-
operativa) izrekla za njo in ji
podala svojo zaupnico glede
nameravane predloga o

strogih novih naredbah radi
prisilne oddaje industrijskih
in poljedelskih pridelkov, ra-
di uvedbe kuponskega siste-
ma, radi novih pristojbin na
kinč in razkošje ter radi dru-
gih mnogoštevilnih predloga
nih naredb, koje se lahko pri-
lčno označi kot občo konfi-
skacijo zlata, srebra, dragu-
ljev itd. bogatašev. — Pa to
ni boljševizem, to so le so-
cialni preobrat! — To bi bil
oni dobr položaj, ki ga razla-
ga po svoje gospod Nitti, ki
je vrača zmagonosno v domo
vino, kjer ga čaka ponovno
imenovan njegov "nasled-
nik" socialist Turati, ki bi
vladal po strogo socialnih
načelih!

Ker je že stalna navada
"velikih" da svetu nudijo še
male senzacije, predno se ra-
zidejo, bodisi s kakim ultima-
tom ali pa s kakimi poseb-
nimi predlogi, zato je sedaj g.
Nitti pred svojim odhodom
predlagal, naj se Mažarski —
vlogi Mažarski (povera Ling-
heria!) da nazaj opri del Ma-
žarov, ki bi moral pripasti
Češko-Slovaški, Romuniji ali
jugoslovanski državi. Pa ne
mislite, da je s tem hotel pod
pirati Mažare, ki so bili ved-
no najljutješi sovražniki za-
veznikov; one Mažare, ki so
pred kratkim izvolili za svo-
jega regenta admiralata, ki je
okinčan z nekdanjimi vojni-
mi odlikovanji prisel v zbor-
nico izrazit, da sprejme čast
regenta, in kojega zasluge v
vojni proti antanti je pred-
sednik zbornice v pozdrav-
nem govoru posebno slavljal.

Po teh izjavah je cel svet ab-
solutno mnenja g. Nittija in
vsi v njem vesoljnega resili-
ca Blago lice, ki se ni smeh-
laš nasproti, na sohi v Tute-
ries-jah, bodi mi pozdravlje-
no! Verujem ti sedaj se bolj,
da je vse res, kar velikoustno
sko svojo kinko trobiš v
sveti!

Nova Turčija bo baje zelo
majhna. Dobila bo sicer Ca-
rigrad in Anatolijo, toda to
je malenkost, če pomislimo,
da bo število prebivalcev dr-
žave znižano od 30 milijonov
na 6 milijonov. Tedaj bo je-
dva še država: od stare slave
bo ostalo komaj še ime.

Smrkovi česarčki so prema-
lo pozna pomoč za jetiko, a
saaj po mestih niti ne vedo
kaj je česarček. To je smrek in
storž, ki je prvo mesece rdeč
pozelen proti jeseni in dozo-
ri in oleseni še drugo leto.
Za zdravilo se nabira rdeče
česarke koncem junija. Izlu-
šči jih in posuš med okni ali
na peči. Ali pa namoči sveže
luskin v finem špiritu, dobil
bo krasno rdečo tincturo, ki
je izvrstno mazilo za kost-
ne in udne bolezni. Za gline
zobe, za katar pljuč in saponi-
ki kanj malo tincture v top-
lo vodo in izpiraj si usta, grlo
in nos. Tudi za druge bolezni
kakor črevesni katar in želod-
čne krče, je dobro vlivati na
bolni kraj to tincturo sitno je-
samo to, da madeži dolgo ne
izginejo iz perila. Za jetiko je
najboljše, da kuha čaj iz
luskin, pest luskin prevri na
pol litra vode in uživaj pred-
poldne in popoldne po osmim
ki litru mlajnega čaja. Kuha-
ti se mora vsak dan sproti.
Neki zdravnik na Ruskem si
je bil naredil premoženje s
tem, da je prodajal in naro-
čal smrekove luskin kot čaj
za jetiko. S tem je pozdravil
mnogo ljudi, ki niso niti ve-
deli, da pijo smrekove česarke.
Ta čaj res ni prav prijet-
na pijača, ker je jako smol-
nat, pridobi pa na okusu, ako
mu primešas žlico smrekove-
ga sirupa.

Umrla je v pondeljek 15.
marca v deželnini bolnici v
Ljubljani na porodu ga. Ma-
ria Pogačar, sopoga čevljars-
kega mojstra v Kamniku.

44

VOZNI RED PLOVITBE MED NEW YORK-HAVRE in CHERBOURG.

Sledči parniki odplovijo meseca aprila iz
New Yorka.

10. .... Imperator	17. .... Mauretania
10. .... Lafayette	17. .... Caronia
14. .... Royal George	22. .... Rochambeau
14. .... La France	24. .... St. Paul
17. .... New York	24. .... Adriatic
24. .... La Touraine	

Cena tretjemu razredu preko vode je \$65.00 in vojni
davek \$5.00 za vse te parnike, razven "La France",
"Mauretania", in "Imperator", katerih cena je \$80.00
in vojni davek \$5.00.

Cena drugemu razredu je od \$95.00 naprej. Kdor
izmed Srbov, Hrvatov in Slovencev namerava potovati
v aprilu mesecu v staro domovino, naj se obrne do nas,
in mi mu osiguramo mesto na parniku ter mu postreči
točno, prijazno in pošteno kako more najboljše poto-
vati.

Zmenjam denar in ga pošiljam domov po najni-
jih dnevnih cenah. Pišite nam v svojem materinem jezi-
ku za vsa pojasnila.

Slavonic Immigrant Bank
436 West 23rd Street,
NEW YORK, N. Y.

Ko prideite v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

TELEFONIRAJTE 7799 WATKINS

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

Načrtovanje v New York in ne veste kam bi šli, tele-
grafirajte nam in načlovek vas pripelje v naše narodne
solidne hotele in prenočišča.

SVETLOBA IN SENCA.

P O V E S T
Spiral
DR. FR. DETELA.

"Kipi, kipi," je vpila Jerica in cepetala z nogami na tolka z renami. "Hitro, hitro! Vse pojdejo črez."

Tone je tekel s panjem, Gašper z brizgajnico nad roj, ki se je vzdignil, krožil nekaj časa nad uljnjakom in obvsel kakor živ korušel na veji nizkega drevesa. Ko so se pomirile čebele, je nastavil Tone, da odprt novi panj, udaril z ometom na vejo in ogrenil skoraj vse čebele; nekatere je še ometel k drugim ali pa kar z roko pobral. Gašper je stal prav blizu, in dasi mu je tolko srce, se je vendar premagal in ni mahal z rokami. Jerica ki je stala bolj oddalje na, je izgubila ves pogum, ko so jo začele obletavati čebele. Vrgla je rene na tla in mahala in bežala in čebele za njo. Ena jo je tako pihnila v rdeče lice, da jo je mraz izprelzel. Odibila je živalco in tekla in vedno se ji je zdelo, da jih ima ves roj za seboj. Kremžila je obraz, vlekla sapo skoz nos in pojemala pritajeno. Ko pa je prihabela iz veže Mana na pomoč z bakrenim korcem za na rano in jo začela milovati, jo je posilil jok, in hudo se je zasmilila sama sebi. Teta je izdrila želo, hladila rano in jo namočila z arniko; vmes se je jezila na grude živali, ki še domačih ljudi ne puste pri miru.

"Ali si jim ti kaj storila, Jerica?" je vprašala.

"Nič," je ihabela deklica, "samostala sem tam in bala sem se." "Kaj pa mahaš kakor motovilo?" jo je karal brat Gašper. "Na meni jih je sedelo več ko deset, pa me ni nobena pičila. Drugič pa nikar zraven ne hodil!"

"Nič se ne boj, Jerica!" je toljal stric. Saj bo kmalu dobro. Čebele se lotijo samo tistega, ki se jih boji. Gašper pa si niso upale napasti."

A tudi junaka zadene krogla. Cez dva dni je ogrebal Tone zopet en roj, in Gašper je pomagal. Stal je trdno in moško, odločen, da se ne gane, če bi se tako frčale sovražne čebele okrog njega. Parkrat se je vendar nehotote prijel za lice in stisnil usta; a rekel ni nič. Iz boja pa je prišel takoj zabuhel, da je eno okom komaj še vun gledalo. Tako smešen je bil videti, da se mu je Jerica morala smerjati, akoravno se ji je smilil. Gašper pa je bil prepričan, da ne kazi nobenega junaka rana, dobljene v bojnem metežu; umeknil se pa vendar ni bil.

Dan je rastel in z dnevom delo doma in na polju. Tone in Bric sta kosila na Žagarjevih travnikih; sušili sta hodili tudi Mana in Rozala. Otroci so letali po pokoseni trati ali hodili ob potoku in gledali, kako se vozijo živahne ribice po vodi, ali pa iskali po gozdu jagod in gob, poslušali ptice, opazovali veverico, ki se je skrivala med vejam, ali zelenega kuščarja, ki je bežal pred njimi in se jih ravnotako bal kakor oni njega. Kadar pa je prinesla Mana malico, so sedli vsi skupaj v senco, in otroci so pripovedovali, kaj so videli in slišali, in povpraševali, če je zeleni kuščar res tako nevaren, da zleže človeku pod kožo. Tone in Bric sta razlagala, kateri živali da se je treba ogibati, katero rastline so strupene, katero se rabi hrast, smreka, jesen.

"Poglejte, teta, kaj jaz znam!" je dejala Jerica. "Toda zdaj še ne snete gledati." En deteljni list je prislinila na nohet svojemu palecu, drugi list si je položila na dlani. "Zdaj!" je dejala in pokazala list na dlani: "Deteljica v štiri peresa! — Deteljica, pojdi v nebesa!" Vrgla je list čez ramo in pokazala prazno dlani. "Deteljica, pridi nazaj!" In list je bil zopet na dlani.

"Jaz pa vem, kako ti to delaš," je kazil igro Gašper, več ker ti je bil Janecek povedal;

teta pa ni vedela."

Bricovi so hodili pomagati Tonetu iz prijateljstva, in da so si nekaj prislužili. Gospodinja Rozala je vedela najbolje, kako morajo biti vsi pridni in varčni, da se prerinejo skozi težko življeno. Meso je prišlo malokaterikrat na mizo, vino nikoli. Namigavala je tudi možu, kako da Tone, ki je mnogo premožnejši, ki nima za nikogar skrbeti, ne gre nikdar v krčmo. Mož ji je dokazoval, da je to vse kaj drugega: Tone da lahko stori, kar hoče; on, Janez, pa je javna oseba in ne more živeti kakor puščavnik; on se mora seznanjati z ljudmi, in če prinese kam črevlje in mu postavijo vina na mizo, ali se more braniti?

"Črevlje bi nosil lahko Janezek na dom," je ugovarjala Rozala.

"Kako? Če je pa treba pov sod kaj umeriti?"

"Počakaj, da odrastejo! Janez bo črevljar in ostane doma; za Francka se bo že kaj dobilo."

"In potem ostaneta še dve dekleti," je ocitala Rozala.

"Prav imam," je dejal Bric, "Anka in Rozalka. Dobro, da si me spomnila. Če se ne bosta omnožili, ostaneta samici."

"In kako si misliš ti, da se bosta omnožili brez dote?"

"Jaz res ne vem; ampak za to skrb je še časa."

Dalej prihodnja.

HIŠE NAPRODAJ.

Hiša naprodaj 7 sob, na Vine St., lot 50x150, cena \$3500. Tako \$500. Hiša 14 sob, na 53. cesti, cena \$5500. Hiša 16 sob, za 4 družine na 63. resti, cena \$8700, takoj \$2000. Dve hiši na 51. cesti, troje kopalnišč, škriljeva strena, fine kleti, vse v dobrem stanju. Cena samo \$10.500.

Hiša 7 sob, na Bonna ave. cena \$4700. Tri nove hiše na Euclid, O. zraven tovarien in zraven kare, cene so \$6500, takoj \$1.000. Hiša 8 sob na 170. cesti, cena \$5500. Hiša 12 sob na Prosser ave. cena \$7500. Dve hiši na Bonna ave. prva 11 sob, 2 garaži, druge 12 sob, elektrika, kopalnišče, lot 80x135. Cena \$14.000. Hiša 6 sob na 76. cesti elektrika, kopalnišče, furnes, škriljeva strena, vse moderno. Cena \$5500. Hiša na Carry ave. 6. sob, cena \$3900.

Za vse te hiše se pozive na 6106 St. Clair ave. 45

HIŠE NAPRODAJ.

Hiša za 2 druž. 8 sob, elektrika, spodaj in zgornj na Thanes ave. \$2000 v gotovini. Hiša na Homer ave. 7 sob \$2800 v gotovini. Dve hiši na enem lotu na Addison, posenci. Hiša na 70. cesti, 6 sob samo \$3650. Imamo še več drugih hiš naprodaj. Vprašajte na 6717 ali 6711 Edna ave. 45

Prošnja iz stare domovine.

Dr. Slovenski Sokol je dobil te dni zopet novo prošnjo Telovadnega dr. Sokol v Mostah pri Ljubljani. Prosim, da se denar za zidavo svojega Sokolskega Doma. Društvo je z veseljem sprejelo to prošnjo ter je pripravljeno pomagati, zato pa prosi rojake, ki so tam doma, da lahko zraven prispevajo, četudi niso člani Sokola v Clevelandu.

Darila sprejema tajnik, ki bo gledal, da pride denar v prave roke in bo tudi v prave svrhe odposlan. Dolžnost je nas Amerikancev, da pomagamo narodu do boljšega uspeha. Kaj vam je, če darujete \$1.000, za to je doma 125 kron. Slovenski Sokol, Fr. Hudovernik, tajnik 1081 Adison Rd.

Naprodaj je restavrant in trgovina z mehkimi pijačami. Vpraša se v upravnosti li-

Sporladanski izpuščaji

so zelo nujnosteni kdo in povzročajo skoraj napravljajoče bolezni in trpljenje. Poznani so vsej svojih srbečnih lastnosti in vselej trdovrstnosti pri zdravljenju. To povzroča nečista kri. Očisti kri potem vpona.

Severa's Blood Purifier

(Severo's Kräutler), ki je znani kot regulator sistema in pomaga naravi in izločevanju nečiste kri ter tako odpravi mehurje, ran, izpuščaje, pršade in splošno hiranje. Poskusite ga. Naprodaj v vseh lekarinah. Cena \$1.25 in 50 davor.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

NE BODITE BOLNI!

Slika predstavlja slovensko hrabrenico, katera je pri vaskemu bolniku v klinju do zdravja. Ako trpite v katerem od sledenih

Pridite takoj k meni, jaz Vam budem odstranil vzrok da boste ozdravljeni v primeru kratkem času, ter ostali zdravi. Pojasnilo zaston.

ALBERT IVNIK, D. C.

slovenski doktor kiropraktike
5506 St. Clair Ave. Meulhauser Block

URADNE URE: 10—12 dop. od 2—4 pop. in od 7—8 zvečer. Ob nedeljah od 10—12 dop.

Hiša, fa'reme in zemljišča.

Imamo več novih hiš naprodaj v Collinwoodu, vse moderne naprave. Pa tudi stare hiše, kakoršno kdo hoče. Hiša za 2 družini, cena \$4200, gotovine \$1000. Druga hiša 9 sob za 2 družini, cena \$4500, takoj \$1200, druga malo mesečna odplačila. Dve hiši na 1372 — 1374 E. 45th St. v Clevelandu za 4 družine, 22 sob, rent mesečno \$86, cena samo \$8400, če se prodaja takoj.

Farme vsake velikosti od 2 do 250 akrov, obdelane, z živilo, orodjem, pridelki ali prazne. Jih tudi zamenjamo za vaše posestvo v mestu, ako želite. Za natančna pojasnila se oglasite na 1581 Waterloo Rd. v vogal 160. ceste. Stakich & Krall Co. 44

NAZNANILO.

Bratom dr. Slovenski Sokol in prijateljem pokojnega naznanimamo, da je v petek 9. aprila, 1920 preminil naš sočet Jakob Weiss, stanovan na 1161 Norwood Rd. Počeb ranjkega se je vrnil v pondeljek, 12. aprila iz hiše žalosti v cerkev sv. Vida in od tam Kalvarija pokopalnišče. Bil je član Sokola že od leta 1907, in je bil vedno dober in zvest član društva. Spadal je poleg k Sokolu tudi k dr. Naprej, št. 5. S. N. P. Tukaj zapušča ženo in dva nepreskrbljena otroka. Na tem mestu izrekamo prizadevi družini pok. Weis naše sočetje. Pogreb je vodil g. Josip Žele. Bodil mu lahka ameriška zemlja. Cleveland, O. 13. aprila, 1920.

Dr. Sl. Sokol.

PRIPOROČILO.

Rojakom v Newburgu in okolici se priporočam, da jim preskrbim vsakovrstno notarsko delo. Prodajam hiše, odajam stanovanja ter opravljam vse posle z zvezni real estate. Zavarovanina proti ognju in negodom. Loti in farme naprodaj. Pobiram vse račune za plin, vodo, elektriko ter pri meni dobite lahko money ordre. Vsakdo bo točno postrežen. Se priporočam.

LOUIS F. PERKO,

8004 Union ave. Union

46 529 L.

VABILO

KONCERTU in PLESU,

KATEREGA PRIREDI

SLOVENSKA GODBA BLED, V NEDELJO, 18. APRILA,

V JOS. BIRKOVI DVORANI,

6006 ST. CLAIR AVE. OB POL. 8. ZVEČER.

Program:

- 1.) March: On Dress Parade. W. Paris Chambers.
- 2.) Overture: Light Cavalry F. von Suppe.
- 3.) Waltz: Sobre Las Olas. J. Ross.
- 4.) Polish Dance: Kuyawski. H. Wienawski.

ODMOR.

- 5.) Selection: Lucia di Lammermoor. Donizetti.
- 6.) Patrol: Blue and Grey. C. W. Dalbey.
- 7.) Cornet solo: Drink to me only with thine Eyes. arr. by M. L. Lake.
- 8.) Selection: H. M. S. Pinafore. A. Sullivan.
- 9.) March: Dunlap Commandery. R. B. Hall.

Vstopnina za moške 50c, za ženske 35c

Po koncertu se začne ples in prosta zabava, vrteli se bomo vse, staro in mlado ob zvoki godbe katera bo prizvajala vesoljstvo poskočne komade.

Ker je to prvi koncert, katerega priredi slovenska godba Bleb v teku štirih let svojega obstoja in to sicer pod novim vodstvom g. J. Ivanush-a, se nadejamo od strani cenjene publike velike udeležbe. Torej nasvidenje 18. aprila v Birkovi dvorani.

Se priporoča slovenska godba Bleb.

Naprodaj je slovenska grofija. Pozve se pri Mr. Krein 6106 St. Clair ave.

46

Hiša naprodaj na Bonna ave. Lepa hiša za 2 družini. Lepo urejena in po nizki ceni. Pozve se v upravnosti lista.

45

Pozor, rojaki in rojakinje.

Najuspešnejša ALPENTURKA za moške in ženske lase, od katerih prenehajo lasje izpadati, in zrastejo v 6 tednih gosi v krasni lase, same to se še korenijo na glavi. Za fante in može, ki želite imeti krasne in goste brke brez uspeha, povrnem denar. Plačite tako v 6 tednih krasni in gosti brki po polnoma zrastejo.

Ako imate REVMATIZEM, kostobilj, trganje, ostekle ali krč v nogah, rakah, potem rabite WAHCIC Fluid, ki je najuspešnejša zdravilo, od katerega tekem 8 dni odzdrave od najstreljih bolernih.

Rane, opinke, bule, ture, kraste in poine noge, kurja obesa, ozolilne in drugo v par dnevih popolnoma odstranim. Kdo rabi moja zdravila brez uspeha, povrnem denar. Plačite tako na konik, ki ga pošljem zaston, ali pa prideš osebno.

JACOB WAHCIC,
6702 Bonna Ave.
Cleveland, Ohio (W)

ZAKAJ TRPETI?

Na očehih bolezni, glavobolju, nervoznosti, krizpogledu in se vrhnuč napak ter bolezni, ki jih povzročijo abnormale oči je nepotrebno trpeti kadar se vam lahko pomaga z našo oftalmologiko metodo in pravimi očali. Ne šudite se, da morate očale nositi, kajti statistika na 10.000 bolnikov in 3.000 študentov je dokazala, da je 99 odst. abnormalnih oči. Torej se lahko razumeš zakaj je nas toliko, ki zahtevamo očala. Ako ne vidite z očema enako to dožek in klic narave za pomol.

Dr. L. A. STARCE
OPHTHALMOLOGIST

5319 St. Clair Ave.
(Vogel Marquette in St. Clair)

URADNE URE:

od 10 do 12
od 2 do 4
od 6 do 8
ob nedeljah od 10 do 12

<p